

Oud Ade – Land van Ons	
Beschrijving maatschappelijk probleem/opgave	<p>Land van Ons is een coöperatie die een nieuwe basis wil leggen voor een nieuwe 'ecologische hoofdstructuur', maar dan op landbouwgrond. Het ultieme doel is een grote buffer van verantwoord gebruikte grond, die het fundament vormt onder een duurzame biodiversiteit. Hierbij is het uitgangspunt dat het produceren van voedsel en het stimuleren van leven op het platteland elkaar niet in de weg zit. Het streven is een zo natuurlijk mogelijk, kleinschalig landschap in plaats van productieweides en -akkers. Een groep particulieren koopt samen landbouwgrond op en verpacht voor een schappelijke prijs aan een boer. Samen met de boer maakt de coöperatie duurzame keuzes in de vorm van gewas, de manier van beplanten, inrichten en beheren van de akkers. Op deze manier ontstaan weer meer plekken waar een rijk bodemleven is en beschutting voor allerlei soorten planten, dieren en insecten. De ambitie is: een omvang van 300.000 ha, dat is 15% van alle landbouwgrond in Nederland.</p> <p>Een van de percelen betreft het noordelijk deel van de Vrouwe Vennepolder nabij Oud Ade. Bij aankoop was er sprake van veeteelt. Daarna zijn studenten van Universiteit Leiden aan de slag gegaan met 'wilde ideeën' voor het perceel. Op dit moment grazen een paar schapen op het terrein. Op dit moment pacht de oude eigenaar de grond het, tot dat er meer duidelijkheid is over wat we met de percelen gaan doen.</p>
Welke onderzoeksvraag wordt beantwoord	Dit onderzoek, 'PolderLab Vrouw Venne', betreft bodemkwaliteit en diverse gewasteelten, biodiversiteit en koolstofvastlegging, tegengaan van de bodemdaling, recreatie en voedselvoorziening voor omliggende gemeenten.
Wat is de doelstelling van het project	<p>Land van Ons gaat een groots tienjarig durend onderzoek uitvoeren met de Leidse Universiteit en de regio Holland Rijnland, dat op 9 september 2021 officieel van start is gegaan.</p> <p>Doel is tweeledig: 1) om naast het versterken en verbeteren van de biodiversiteit te komen tot een toekomstvast agrarisch model, rekening houdend met de aspecten die genoemd staan bij de onderzoeksvraag en 2) om te onderzoeken of en in hoeverre deze vormen van landbouw tot het afnemen van bodemdaling, of zelfs tot bodemstijging kunnen leiden.</p>
Beoogde resultaten	<p>Een gerealiseerde transitie naar een duurzaam biodivers veenweideperceel.</p> <p>Op ca. 32 ha bij Oud Ade realiseert Land van Ons een 'voedselsysteem van de toekomst', midden in het veenweidegebied. Er komen naast percelen met hooiland en grasland drie nieuwe landbouwwormen op veen uitgeteeld: veenmosteelt, meerjarigen op ruggen en een veentuinderij.</p> <p>Natte teelten die worden uitgeteeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meerjarigenteelt op terrassen: hoog-droog (kleinfruit) mid-vochtig (moerasplanten) en laag (waterplanten). • Combinatie van lisdodde-filters in combinatie met veenmos en veenbes (cranberry), en eventuele verdergaande experimenten. <p>Meerjarigen op verhoogde ruggen, gecombineerd met teelt in het veen maakt het mogelijk een grote diversiteit aan gewassen te telen, waaronder kenmerkend voor veen zoals veenbes (cranberry), blauwe bes en gageel, gecombineerd met soorten die ook in voedselbossen te vinden zijn: zwarte en rode bes, framboos, hazelaar, rabarber en vlier. Door de aanleg van ruggen, 20 à 30 cm boven het maaiveld, zal er een gradiënt van laag naar hoog zijn. Het idee is dat dit langzaam evolueert richting een hoogproductief, koolstof vastlegend landbouwsysteem, zowel op de hoge ruggen als in de veenlaagtes.</p>

	De veentuinderij zal een CSA (Community Supported Agriculture) gaan worden waar betrokkenheid van de omgeving voorop staat. Regelmatige afname van producten en inbreng van de consument zijn essentieel. Er wordt gestart op 1-2 ha per landbouwworm, en ze breiden de komende jaren verder uit.
Tussenresultaten	<ol style="list-style-type: none"> 1) Er is al onderzoek gedaan naar de zaadbank van de Vrouwe Vennepolder. Uiteindelijk bleek dat de zaadbank vier dominante (geen typische veenweide-) soorten had. De zaadbank had daarnaast, in zijn geheel, ook haast geen typische veenweidesoorten en verschilde nauwelijks van de huidige vegetatie. Verder onderzoek naar herstelmethodes voor de Vrouwe Vennepolder en haar gedegreerde veenweide ecosystemen is dus belangrijk. https://landvanons.nl/zaadbank-van-de-vrouwe-vennepolder/ 2) Er is onderzoek uitgevoerd naar de introductie van vochtig hooiland als strategie om de landbouwgrond te versralen. https://landvanons.nl/hooiland/ 3) Er worden nieuwe technieken ingezet om het herstel van de biodiversiteit te monitoren. https://landvanons.nl/geavanceerde-technieken/ 4) Er is onderzoek gedaan naar de relatie tussen aanwezigheid van weidevogels en de aanwezige insectenbiomassa. https://landvanons.nl/weidevogels/ 5) Er loopt een project rondom burgerwetenschap. https://landvanons.nl/burgerwetenschap/
Doelgroep	Cooperatieleden (bestaand en nieuwe), agrariërs, onderzoekers
Deelnemers	Land van Ons, Universiteit Leiden/Centrum voor Milieuwetenschappen (CML), Leiden Centre for Applied Bioscience (LCAB) van Hogeschool Leiden, Regio Holland Rijnland
Contactpersoon + contactgegevens	Louis van der Meché, perceelcoördinator: p.c.oudade@landvanons.nl Maarten Schrama, m.i.j.schrama@cml.leidenuniv.nl
Status	Lopend
Links	https://landvanons.nl/perceel/oud_ade/
Looptijd	2021-2031
Locatie	Oude Ade, Zuid-Holland
Samenhang andere projecten	
Peildatum	December 2021